

Liite 1 Teknistä työtä koskevat eettiset ohjeet

Tämä liite sisältää CENin ja CENELECin eettisten ohjeiden ”Code of Conduct for delegates, experts and observers participating in the technical work of CEN/CENELEC” sekä ISON eettisten ohjeiden ”ISO Code of Conduct for the technical work” suomenkieliset käännökset.

CENin ja CENELECin eettiset ohjeet tekniseen työhön osallistuville delegaateille, asiantuntijoille ja tarkkailijajäsenille

CENin ja CENELECin tekniseen työhön osallistuvat delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet ovat tietoisia CENin ja CENELECin säännöistä ja oppaista ja ottavat huomioon etenkin seuraavat:

- CENin ja CENELECin patentteja (ja muita keksintöihin perustuvia lakisäätteisiä immateriaalioikeuksia) koskeva yleinen politiikka, jota on käsitelty CENin ja CENELECin oppaassa 8.
- Kilpailulainsäädäntöä koskevat säännökset, joita on käsitelty CENin ja CENELECin oppaassa 31.
- CENin ja CENELECin julkaisujen jakelua, myyntiä ja tekijänoikeuksia koskeva politiikka, joita on käsitelty CENin ja CENELECin oppaassa 10.

Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet osallistuvat CENin ja CENELECin työhön kyseisten sääntöjen ja oppaiden mukaisesti.

CENin ja CENELECin tekniseen työhön osallistuvat delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet tiedostavat seuraavat periaatteet ja toimivat niiden mukaisesti:

1. Työ eurooppalaisen yhteisön hyväksi: Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet tiedostavat, että eurooppalaisia standardeja ja muita eurooppalaisia standardisointijulkaisuja laaditaan hyödyn tuottamiseksi eurooppalaiselle yhteisölle. Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet sitoutuvat eurooppalaisten standardien ja muiden eurooppalaisten standardisointijulkaisujen kehittämiseen sovitussa puitteissa. Osallistujat eivät hankaloita standardien laatimistyötä.
2. Konsensusperiaate ja hyvä hallintotapa: Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet noudattavat kansainvälisen standardisoinnin keskeisiä periaatteita: konsensusperustaisuutta, toiminnan läpinäkyvyyttä, avoimuutta, puolueettomuutta, tehokkuutta, tarpeellisuutta, johdonmukaisuutta ja kehitysnäkökulmaa.
3. Selkeän tarkoituksen ja rajauksen asettaminen: Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet sitoutuvat asettamaan työlle selkeän tarkoituksen ja soveltamisalan, selkeät tavoitteet ja selkeän suunnitelman, jotta eurooppalaiset standardit ja muut eurooppalaiset standardisointijulkaisut voidaan laatia oikea-aikaisesti.
4. Aktiivinen osallistuminen ja tuloksellinen edustaminen: Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet sitoutuvat osallistumaan standardien laadintaprojekteihin aktiivisesti. Delegaatit ja asiantuntijat osallistuvat työhön CENin ja CENELECin sääntöjen mukaisten virallisten menettelyiden kautta.
5. Ristiriitojen ratkaiseminen: Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet tunnistavat ristiriidat ja siirtävät ne viipymättä käsiteltäviksi, jotta ne saadaan ratkaistua nopeasti. Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet pitävät kiinni ristiriitojen sovitusta ratkaisuprosessista.
6. Eettiset toimintatavat: Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet toimivat vilpittömästi ja tekevät työnsä huolellisesti. Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet eivät ryhdy vilpilliseen tai kilpailunvastaiseen yhteistoimintaan. Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet edistävät reilun ja eettisen toiminnan kulttuuria.

7. Keskinäinen kunnioitus kokouksissa: Delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet sitoutuvat kunnioittamaan muita osallistujia sekä toimimaan eurooppalaisen standardisoinnin edellyttämällä asianmukaisuudella CENin ja CENELECin tekniseen työhön osallistuessaan. Kokouksissa delegaatit, asiantuntijat ja tarkkailijajäsenet sitoutuvat
- käyttäytymään asianmukaisesti
 - kunnioittamaan muita ja muiden mielipiteitä
 - olemaan paljastamatta muiden osallistujien henkilöllisyyttä tai yhteistyökumppaneita hyödyntäessään tietoja, joita ei ole merkitty virallisiin pöytäkirjoihin, ellei siihen ole saatu lupaa
 - hyväksymään CENin ja CENELECin teknisten valiokuntien sekä asianomaisten teknisten komiteoiden tekemät päätökset
 - varmistamaan, että kaikkien näkemykset kuullaan ja ymmärretään (myös niiden, jotka eivät puhu kokouksessa käytettyä kieltä äidinkielenään).

Jos delegaatti, asiantuntija tai tarkkailijajäsen käyttäytyy epäasiallisesti, on puheenjohtajan tai kokoonkutsujan huomautettava asiasta. Jos epäasiallinen käytös toistuu, on puheenjohtajan tai kokoonkutsujan ilmoitettava asiasta välittömästi delegaatin tai asiantuntijan nimenneelle CENin tai CENELECin kansalliselle jäsenjärjestölle tai tarkkailijajäsenen nimenneelle yhteistyöorganisaatiolle.

CENin ja CENELECin tekniset valiokunnat ovat hyväksyneet nämä ohjeet lokakuussa 2018.

ISO:n eettiset ohjeet tekniseen työhön

1 ISO:n eettiset ohjeet tekniseen työhön

ISO:n eettisillä ohjeilla tuetaan ISO:n standardisointityötä, jota tehdään kansainvälisessä monen sidosryhmän ja monen sektorin ympäristössä. Eettiset ohjeet on tarkoitettu kaikille ISO:n toimintaan osallistuville tahoille. Näitä ovat

- ISO:n keskussihteeristö
- kansalliset standardisomisjärjestöt
- ISO:n komiteoiden puheenjohtajat ja sihteerit, työryhmien (tai komiteoiden alaisten muiden konsensusryhmien) kokoonkutsujat, työryhmien sihteeristöt sekä projektipäälliköt
- delegaatit ja asiantuntijat.

Nämä ohjeet velvoittavat kaikkia tahoja, jotka osallistuvat ISO:n ja IEC:n sääntöjen puitteissa toimivien ISO:n komiteoiden ja näiden alaryhmien toimintaan. ISO:n työhön osallistuvat ymmärtävät kansainvälisten standardien laadintatyön merkityksen ja oman vastuunsa. Tästä syystä osallistujat noudattavat näitä ohjeita seuraavien ehtojen mukaisesti.

2 ISO:n eettisistä ohjeista viestiminen

ISO:n eettisillä ohjeilla on oltava näkyvyyttä, jotta niillä olisi vaikutusta. Lisäksi ISO:n komiteoiden, työryhmien ja konsensusryhmien työhön osallistuvia olisi jatkuvasti muistutettava ohjeiden sisältämistä periaatteista. Seuraavilla keinoilla eettisten ohjeiden merkitystä voidaan jatkuvasti korostaa:

- Kokousten esityslistoihin sisällytetään linkit eettisiin ohjeisiin ja ohjeiden koulutusohjelmaan.
- Eettiset ohjeet esitellään lyhyesti komiteoiden ja työryhmien kaikkien kokousten alussa kertomalla niiden merkityksestä ja siitä, että kaikki osallistujat sitoutuvat niiden noudattamiseen.
- Eettiset ohjeet liitetään kokouksissa kiertäviin allekirjoitettaviin osallistujaluetteloihin.
- Jos eettisistä ohjeista on keskusteltu kokouksessa, keskustelun yksityiskohdat kirjataan muistioon tai pöytäkirjaan.

On kaikkien ISO:n toimijoiden vastuulla varmistaa, että ISO:n sääntöjä noudatetaan, ja ilmoittaa havaitsemastaan ISO:n eettisten ohjeiden vastaisesta toiminnasta mahdollisimman pian.

3 ISO:n eettisten ohjeiden yleiset periaatteet

Seuraavassa on esitetty periaatteet kaikille ISO:n standardien laatimiseen osallistuville.

<p>Keskinäinen kunnioitus</p>	<p>Osallistujat sitoutuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnioittamaan muita osallistujia sekä toimimaan kansainvälisen standardisoinnin edellyttämällä asianmukaisuudella - käyttäytymään asianmukaisesti - kunnioittamaan muita osallistujia sekä tieteellisesti, teknisesti tai muuten eriäviä ammatillisia näkemyksiä - noudattamaan kompromissien ja konsensushakuisuuden periaatteita - kunnioittamaan komiteoiden ja työryhmien sekä ISO:n teknisen valiokunnan konsensuspäätöksiä - pyrkimään siihen, että kaikki kokouskielellä esitetyt mielipiteet kuullaan ja ymmärretään puhujan ääntämyksestä tai kielitaidosta riippumatta.
<p>Eettiset toimintatavat</p>	<p>Osallistujat</p> <ul style="list-style-type: none"> - toimivat vilpittömästi ja tekevät työnsä huolellisesti - eivät ryhdy vilpilliseen tai kilpailunvastaiseen yhteistoimintaan - edistävät reilun ja eettisen toiminnan kulttuuria, jossa ISO:n toimijoiden erilaisuutta kunnioitetaan - eivät puhu epäkunnioittavaan tai kenenkään fyysistä tai henkistä koskemattomuutta loukkaavaan sävyyn tai käy muuten epäasiallista keskustelua, joka loukkaa muita osallistujia ja vahingoittaa ISOa ja konsensusprosessia - kohtelevat muita kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti, eivät suosi yksittäisiä henkilöitä tai ryhmiä eivätkä päästä syntymään kuvaa henkilöiden tai ryhmien suosimisesta - eivät jaa harhaanjohtavaa tai väärää tietoa eivätkä jätä jakamatta tietoa, jota tarvitaan käsiteltävien asioiden kattavaan ja oikeudenmukaiseen tarkasteluun - eivät häiritse, uhkaile tai painosta muita osallistujia vaikuttaakseen näiden mielipiteisiin tai äänestyskäyttäytymiseen. Tällaisella vaikuttamisella ei tarkoiteta asianmukaisessa, kunnioittavassa sävyssä käytävää keskustelua, johon liittyy sellaisten tietojen jakamista tai näkemysten esittämistä, joilla pyritään saamaan muiden osallistujien tuki käsiteltävässä asiassa, jotta konsensus voidaan saavuttaa. - Komiteoiden puheenjohtajat tai sihteerit taikka työryhmien kokoonkutsujat tai projektipäälliköt eivät kuitenkaan saa ISO:n julkaisuja laadittaessa pyrkiä vaikuttamaan mielipiteisiin puolesta tai vastaan, sillä heidän täytyy tukea työtä puolueettomasti ja kansainvälisistä lähtökohdista.

Ristiriitojen ratkaiseminen	Ristiriidat tunnistetaan ja siirretään viipymättä eteenpäin käsiteltäviksi, jotta ne saadaan ratkaistua nopeasti. Ristiriitojen sovitusta ratkaisuprosessista pidetään kiinni.
Työ kansainvälisen yhteisön hyväksi	Osallistujat tiedostavat, että kansainvälisiä standardeja laaditaan hyödyn tuottamiseksi kansainväliselle yhteisölle eikä yksittäiselle henkilölle tai organisaatiolle. Osallistujat sitoutuvat kansainvälisten standardien kehittämiseen sovituisissa puitteissa. Osallistujat eivät hankaloita standardien laatimistyötä.
Konsensusperiaate ja hyvä hallintotapa	Standardisointityössä noudatetaan kansainvälisen standardisoinnin keskeisiä periaatteita: konsensusperustaisuutta, toiminnan läpinäkyvyyttä, avoimuutta, puolueettomuutta, tehokkuutta, tarpeellisuutta, johdonmukaisuutta ja kehitysnäkökulmaa.
Selkeän tarkoituksen ja rajauksen asettaminen	Osallistujat sitoutuvat asettamaan työlle selkeän tarkoituksen ja soveltamisalan, selkeät tavoitteet ja selkeän suunnitelman, jotta kansainväliset standardit voidaan laatia oikea-aikaisesti.
Aktiivinen osallistuminen ja tuloksellinen edustaminen	Osallistujat sitoutuvat osallistumaan standardien laadintaprojekteihin aktiivisesti. Työhön osallistutaan ISON ja IEC:n sääntöjen mukaisten virallisten menettelyiden kautta.

ISON tekninen valiokunta on laatinut ohjeistuksen ja prosessin tilanteisiin, joissa osallistuja toimii vastoin eettisiä ohjeita.

Valiokunta ottaa mielellään vastaan ehdotuksia ja tietoa kokemuksista eettisten ohjeiden näkyvyyden parantamiseksi sekä vastaa ohjeiden sisältöä tai noudattamista koskeviin kysymyksiin. Seuraavat ISON asiakirjat liittyvät eettisiin ohjeisiin:

- Guidance and process for addressing misconduct and breaches of the Code of Conduct
- ISO/IEC Directives, Part 1
- ISO policy on communication of committee work
- Competition law guidelines
- Copyright
- Patents
- juridisina viitteinä asiakirjat ISO/IEC Directives Part 1, Annex SR.3 sekä Guidance on legal statements in ISO standards
- konsensus määrittellään asiakirjan ISO/IEC Directives, Part 1 kohdassa 2.5.6.

ISON tekninen valiokunta ottaa mielellään vastaan ehdotuksia ja tietoa kokemuksista eettisten ohjeiden näkyvyyden parantamiseksi sekä vastaa ohjeiden sisältöä tai noudattamista koskeviin kysymyksiin.